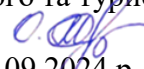


Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Завідувач кафедри  ID 11012
протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Назва освітнього компонента (обов'язковий /вибірковий)	Аналіз та оцінювання ризиків Обов'язковий
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Освітня програма	Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес
Рік викладання	2024-2025
Семестр	2 (скороченого терміну навчання) семестр / 4 семестр
Викладач(-і)	Пилипенко Катерина Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладача	
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	pylypenko_kateryny@msspu.edu.ua Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Zoom, Google Meet
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.msspu.org.ua/course/view.php?id=250

Анотація до освітнього компонента

Програму освітнього компоненту «Аналіз та оцінювання ризиків» складено відповідно до освітньої програми «Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес».

У сучасних умовах глобалізації економіки формуються нові вимоги до підприємства. Вони обумовлюються наявністю жорсткої конкуренції та необхідністю швидко реагувати на неоднозначні зміни ситуації на ринках і в галузях діяльності підприємств. При цьому успіх підприємства залежить від здатності адаптуватися до змін у середовищі та їх діяльності: передбачати і змінювати структуру бізнесу, розробляти і впроваджувати у виробництво нові види продукції, правильно визначати напрямки інвестицій за різними видами діяльності, тобто здійснювати стратегічний аналіз бізнесу.

Навчальний компонент належить до циклу основних дисциплін. «Аналіз та оцінювання ризиків» передбачає вивчення методології управління матеріальними та пов'язаними з ними інформаційними потоками на основі системного підходу у сфері виробництва та обігу.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою освітнього компоненту «Аналіз і оцінювання ризиків» є формування знань і навичок стосовно обґрунтування господарських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику. «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків» - навчальна дисципліна, що вивчає інструментарій економічного обґрунтування й прийняття господарських рішень з урахуванням мінливості зовнішнього середовища.

Завданнями вивчення освітнього компоненту «Аналіз і оцінювання ризиків» є: засвоєння основних принципів обґрунтування різних видів господарських рішень.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК

10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

СК 10. Здатність працювати з технічною, економічною, технологічною та іншою документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності та туристичної індустрії.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної, ресторанної справи та туристичного бізнесу, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних, ресторанних та туристичних послуг, а також суміжних наук.

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та туризму.

РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

РН 12. Здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів готельного, ресторанного та туристичного господарства.

РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

Комунікація

Критичне мислення

Вирішення проблем

Прийняття рішень

Емоційний інтелект

Ненасильницьке спілкування

Управління знаннями

Робота в режимі невизначеності

Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин Денна форма	46	44	90		180 / 6 кр.

Підсумкова (семестрова) форма контролю - екзамен

Політика освітнього компонента

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.

Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;

Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Структура освітнього компонента

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	ПР	СР	ВСЬОГО	
Модуль 1. Особливості прийняття господарських рішень в умовах невизначеності та ризику. Оцінка економічних ризиків і спрямованість господарських рішень на їхню мінімізацію.	20	20	44	84	Основні та додаткові джерела по курсу
Модуль 2. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ефективності..	26	24	46	96	
Усього	46	44	90	180	

Програма освітнього компонента

Модуль I. Особливості прийняття господарських рішень в умовах невизначеності та ризику. Оцінка економічних ризиків і спрямованість господарських рішень на їхню мінімізацію.

ТЕМА 1. ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ.

1.Сучасні задачі планування та управління бізнесом. 2.Стратегічне планування. Види стратегій розвитку фірми. 3.Інвестиційне проектування - основа довгострокового розвитку підприємницької діяльності

ТЕМА 2. СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

1. Сутність і види проектів. 2. Життєвий цикл проекту. 3. Оточення й учасники проекту

ТЕМА 3. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУ ПРОЕКТУ

1. Принципова схема бізнес-планів. 2.Типова структура бізнес-плану. 3.Порядок формування бізнес-плану

ТЕМА 4. АСПЕКТИ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

1. Методологія інвестиційних рішень. 2. Маркетинговий аналіз умов інвестування
3. Технічний аналіз. 4. Інституційний аналіз. 5. Соціальний аналіз. 6. Екологічний аналіз. 7.Фінансовий і економічний аналіз

ТЕМА 5. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРОЕКТНОГО АНАЛІЗУ

1. Сутність інструментарію проектного аналізу. 2. Критерії оцінки проектів

ТЕМА 6. ФІНАНСОВО-МАТЕМАТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

1.Концепція вартості грошей у часі. 2.Елементи теорії процентів. 3. Зростання і дисконтування грошових потоків

Модуль II. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ефективності.

ТЕМА 7. МЕТОДИ РОЗРАХУНКУ КРИТЕРІЇВ ОЦІНКИ ПРОЕКТІВ.

1. Прості методи оцінки ефективності проектів. 2. Чистий приведений прибуток.

3. Дисконтовані критерії ефективності проектів. 4. Розрахунок показників ефективності з використанням ПЕОМ

ТЕМА 8. ПОРІВНЯННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ПРОЕКТІВ

1. Оцінка ефективності альтернативних проектів на основі дисконтованих критеріїв. 2. Порівняння проектів із різними обсягами грошових потоків. 3. Порівняння проектів із різноманітними періодами грошових потоків. 4. Порівняння взаємовиключних проектів із різними термінами життя. 5. Порівняння проектів по ефективності витрат. 6. Оцінка ефективності альтернативних проектів

ТЕМА 9. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

1. Сутність і зміст фінансового аналізу проектів. 2. Розрахунок грошових потоків по проекту. 3. Оцінка операційних потоків. 4. Показники усталеності проекту. 5. Аналіз беззбитковості

ТЕМА 10. УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТНИМИ РИЗИКАМИ

1. Сутність і поняття проектних ризиків. 2. Практичні методи урахування ризиків. 3. Методи кількісного аналізу проектних ризиків. 4. Методи запобігання ризиків

ТЕМА 11. МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ

1. Мета й завдання маркетингового аналізу. 2. Система маркетингової інформації. 3. Прогноз обсягів збуту продукції проекту. 4. Розробка комплексу маркетингу. 5. Організація руху товару. 6. Просування продукції проекту. 7. Визначення витрат на маркетингові заходи. 8. Втілення маркетингових заходів. 9. Ревізія маркетингу

ТЕМА 12. ТЕХНІЧНИЙ АНАЛІЗ

1. Цілі технічного аналізу і його місце у підготовці інвестиційного проекту. 2. Місце розташування й масштаб проекту. 3. Аналіз технічних можливостей реалізації проекту. 4. Виробничі потужності. 5. Вибір технології. 6. Вибір обладнання.

ТЕМА 13. ІНСТИТУЦІЙНИЙ АНАЛІЗ

1. Мета, завдання і методи інституційного аналізу. 2. Оцінка зовнішніх факторів. 3. Аналіз внутрішнього середовища

ТЕМА 14. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

1. Фінансовий аналіз в інформаційній системі управління. 2. Історія виникнення і розвитку фінансового аналізу. 3. Мета і завдання фінансового аналізу. 4. Методи та види фінансового аналізу. 5. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.

ТЕМА 15. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

1. Зміст, предмет, завдання економічного аналізу. 2. Основні категорії економічного аналізу. 3. Види економічного аналізу. 4. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. 5. Організація економічного аналізу на підприємстві

.Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1	Вирішення кейсів по самостійній роботі (10 балів)
2	Тести по темах (10 балів)
3	Підготувати есе (10 балів).

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної, ресторанної справи та туристичного бізнесу, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних, ресторанных та туристичних послуг, а також суміжних наук.	Опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, метод вправ, навчальні дискусії, частково-пошуковий метод виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота здобувачів	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів або опитування здобувачів; презентація, доповідь; практико-орієнтовні завдання(виконання вправ на практичних заняттях) Вирішення тестів Написання есе Вирішення кейсів по самостійній роботі _модуль I та II Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та туризму.		
РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.		
РН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.		
РН 12. Здійснювати ефективний контроль якості продуктів та послуг закладів готельного, ресторанного та туристичного господарства.		
РН 15. Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.		
РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.		

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

	Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента			
Види навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню	Робота здобувачів на навчальних заняттях	Тематична 1	Тематична 2	разом
	Відповіді (виступи) на обрану тему	5	5	10
	Презентація по обраній темі	5	5	10
	виконання вправ на практичних заняттях	5	5	10
	Разом			30
	Самостійна робота здобувача			
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Написання есе	10		100
	Вирішення кейсів по самостійній роботі	10		10
	разом			30
	Підсумковий контроль (екзамен)			40
	Загальний бал ОК			100
	Курсова робота			100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів Навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)	5 балів: 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння здобувача застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення

	матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня
--	---

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	Добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Здобувач самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	Добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Здобувач відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	27-29
Початковий рівень Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100 бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту Педагогіка з навчальною практикою на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdu.edu.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет.

Рекомендована література.

Основна:

1. Балджи М. Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с.
2. Васильєва Т.А., Леонов С.В., Кривич Я.М. та ін. Економічний ризик: методи оцінки та управління. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 208 с.
3. Внукова Н.М., Смоляк В.А. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2016. 182 с.
4. Дмитрієв М.М., Кошечкін С.А. Кількісний аналіз ризику інвестиційних проєктів. URL: http://www.cfin.ru/finanalysis/quant_risk.shtm.

5. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання : навчальний посібник. Київ : Центр навч. літ., 2018. 312 с.
6. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої Е 45 освіти/ Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гітис, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.
7. Івченко І.Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 344 с.
8. Косович Б., Дмитрук В. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. *Науково-практичний журнал. Економіка та держава* № 5. 2020. (DOI: 10.32702/2306-6806.2020.5). С.88-92
9. Лук'янова В.В. Діагностика ризику діяльності підприємства : монографія. Хмельницький : В.В. Ковальський, 2017. 312 с.
10. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент. Вид-во Кондор, 2019. 140 с.
11. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с
URL:<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/8241/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9%20%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%20%28%D0%AE.%D0%9C.%20%D0%A2%D1%8E%D1%82%D1%8E%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2C%20%D0%9B.%D0%9E.%20%D0%94%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B3>
12. Фінансовий аналіз : конспект лекцій для студентів бакалавріату усіх форм навчання спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування / Н. О. Кондратенко, К. О. Великих; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. – 166с
13. Шишкіна О. Термінологічні проблеми пізнання природи фінансового ризику. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 1 (17). С. 253-263.

Допоміжна

1. Баланська Т.В., Постан М.Я. Сучасні методи управління інвестиційними ризиками *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2014. № 4 (49). С. 53-66.
2. Бездітко О. Є. Системна оцінка управління ризиками сільськогосподарських підприємств. *Наукові читання: наук.-теорет. зб. ЖНАЕУ*. Житомир : ЖНАЕУ, 2014. Т. 3. С. 183–185.
3. Внукова Н.М., Смоляк В.А. Економічна оцінка ризику діяльності підприємств: проблеми теорії та практики : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2016. 182 с.
4. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Львів : Українська академія друкарства, 2019. 268 с
<http://pm.uad.lviv.ua/storage/uploads/%D0%9E%D0%91%D2%90%D0%A0%D0%A3%D0%9D%D0%A2%D0%A3%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%93%D0%9E%D0%A1%D0%9F%D0%9E%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A1%D0%AC%D0%9A%D0%98%D0%A5%20%D0%A0%D0%86%D0%A8%D0%95%D0%9D%D0%AC.pdf>
5. Дмитрієв М.М., Кошечкін С.А. Кількісний аналіз ризику інвестиційних проєктів. URL: http://www.cfin.ru/finanalysis/quant_risk.shtml.
6. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Навч. посіб. / За заг. ред. Донець Л. І. К.: Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
7. Зоріна О.А. Методи аналізу фінансових ризиків. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку контролю і аналізу. 2020. № 2(20). С. 221–229.
8. Николук О.М. Управління ризиками як напрям забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. № 7-8. С. 75-80.
9. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. Луцьк : ВежаДрук, 2018. 336 с.
URL:https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15846/1/Polinkevych_Volynets_OGROR2018.pdf
10. Пилипенко К. А., Коваль С. В., Кучеренко М. А. Облік та аналіз витрат операційної діяльності аграрних підприємств. Економічний вісник університету. Економіка та управління. Випуск № 51. 2021.
11. Підприємництво в Україні: історико-інституційний аналіз : монографія / [В.В.Небрат, Н.А.Супрун та ін.] ; за ред. д.е.н. В.В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН

України». – Електрон. дані. – К., 2019. – 532 с.: табл., рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/mg/314.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міжнародний Інститут Дослідження Ризиків URL: <http://www.miiir.ru/>.
2. Quantum – Finance in Perspective. Сайт, присвячений кількісним методам ризикменеджменту URL: <http://www.quantummagazine.com/>
3. 6AS/NZS Risk Management Standart4360:1999 URL: <http://www.riskmanagement.com.ua>.
4. Національний портал відкритих даних URL:<http://data.gov.ua/>
5. База даних «Законодавство України» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
6. Вся Україна – жителі URL:<http://nomerorg.one/allukraina/> 19
7. Офіційний Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> . 20
8. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Кабінет електронних сервісів: [URL:https://kap.minjust.gov.ua/](https://kap.minjust.gov.ua/)
10. Risk management standards of The Institute of Risk Management. URL: <https://www.theirm.org/knowledge-and-resources/risk-management-standards>.